Søren Holm og Bent Jørgensen

125 år

-Helsingør Roklub og dens by

Træk af Roklubbens historie 1883 til 2008

Søren Holm Bent Jørgensen

125 år - Helsingør Roklub og dens by

Træk af Roklubbens historie 1883 til 2008

125 år
- Helsingør Roklub og dens by

er udgivet af Helsingør Roklub
i samarbejde med Helsingør Museumsforening

Tekst:
Søren Holm og Bent Jørgensen

Grafisk tilrettelæggelse og tryk:
Nofoprint A/S, Helsingør

Bogens billeder er stillet til rådighed af Helsingør Roklub, Helsingør Bymuseum m.fl.

Forsidefoto:
Stemningsbillede fra Øresund - små og store fartøjer mødes.
Foto: Carsten Gregersen.

Bagsidefoto:
Roere fra Helsingørs Roforening og gæster fra Roforeningen Kvik foran det første klubhus i Helsingør - på bådebygger Peter Sørensen Bjergs plads i Strandgade.

Helsingør
Maj 2008

ISBN: 87-89120-63-9

Formandens forord

Den første sportsklub, der stiftedes i Danmark uden for København, var Helsingørs Roforening, og vi vil igennem dette jubilæumsskrift skildre klubbens historie - ikke blot ud fra vores egenforståelse, men også for at belyse klubbens rolle i Helsingør bys udvikling igennem disse 125 år fra 1883 til 2008.

Helsingør By og Helsingør Roklub har op igennem historien haft gensidig betydning for hinanden igennem de mange personer og firmaer, der i dette skrift vil blive omtalt.

En gruppe bestående af nu afdøde Mogens Wamberg, Per Boalt Rasmussen og undertegnede indledte arbejdet med at grave gamle minder frem allerede den 9. februar 2004. Takket være Mogens Wambergs lager af billeder, gamle artikler og dokumenter hjemme i hans kælder kunne arbejdet begynde.

Det viste sig hurtigt, at kildematerialet var enormt. Især vil vi nævne farvehandler Henry Hansen og Mogens Nielsen, som har overleveret et helt uvurderligt materiale i form af billeder og scrapbøger.

Mange af de relevante billeder og dokumenter er samtidig blevet digitaliseret, så de kan bruges i andre sammenhænge - et show på over 200 billeder har allerede ved flere lejligheder været anvendt ved forskellige arrangementer i klubben.

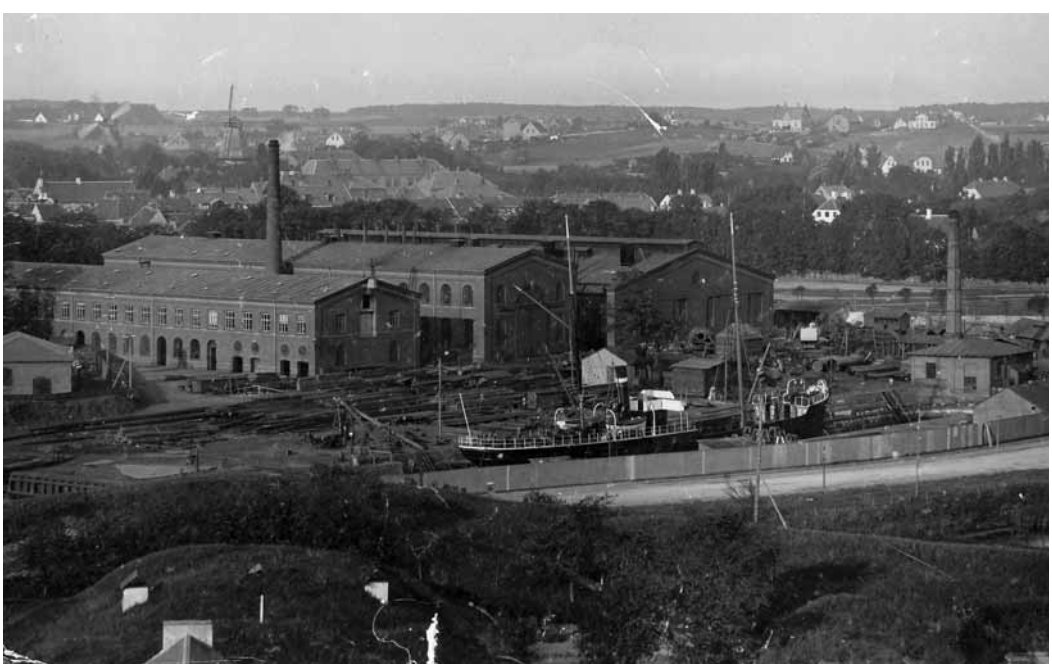
Vi har selv haft umådelig glæde af dette arbejde og håber, at I, kære læsere, også vil glædes over denne fremstilling, som forhåbentligt vil give en dybere forståelse af Helsingør Roklubs historie - en historie om medlemmer, der har sørget for, at vi i dag stadigvæk kan få mange dejlige kluboplevelser - på vandet såvel som i og omkring klubhuset.

God fornøjelse
Søren Holm
Formand

Det begyndte med skytter

Det er først i anden halvdel af 1800-tallet at egentlige sportsklubber begynder at tage form i Danmark. Og det startede med skytterne.
I årene omkring de slesvigske krige 1848-50 og 1864 stiftedes spontant en række skytteselskaber, der havde som hovedformål at lære unge mænd at håndtere skydevåben.
I kølvandet opstod en form for konkurrencesport, som blev organiseret i De Danske Skytteforeninger, som formelt blev grundlagt i 1861.
Ud over at tilrettelægge skydekonkurrencer havde de Danske Skytteforeninger også et bredere kulturelt sigte - nemlig at fremme det folkelige foreningsarbejde.
I de første årtier var skydningen den altdominerende aktivitet, men efterhånden kom også gymnastikken på programmet.

Da DDS først og fremmest var organiseret som amtskredse var det så som så med et egentligt klubarbejde ude omkring i lokalsamfundene. Men i takt med, at industrialiseringen skred frem og arbejdets vilkår ændredes, opstod der et øget behov for et egentligt foreningsliv, hvor man kunne mødes både for at dyrke sine interesser og for at fremme det sociale samvær.
Man kan derfor med en vis ret sige, at netop industrialiseringen er forudsætningen for etableringen af de egentlige idrætsforeninger og et klubliv, som vi kender det i dag.
Meget symbolsk er det da også etableringen af Helsingør Skibsværft i 1882, der bliver baggrunden for etableringen af Helsingørs første "rigtige" sportsklub - nemlig Helsingørs Roforening, som blev stiftet den 7. maj 1883.

Værftsarealet i Helsingør, som det tog sig ud i 1883 – samme år som Roklubben blev stiftet. Det var netop folk fra værftet, der tog initiativ til klubben.

De første roklubber

Dansken har altid "plasket husvant til søs", som digteren Holger Drachmann så malerisk har udtrykt det. Og lysten til sport og fysisk udfoldelse er også ældgammel, men det er dog først i nyere tid, at man indfører egentlig rosport drevet systematisk på klubbasis.

Den første spæde start i Danmark er fra midten af 1860'erne, hvor en grosserer Harald Hansen indførte en 2-årers inrigger fra England. Denne båd kom til at tjene som model for den første kaproningsbåd, der fremstilledes i Danmark og som var bestilt af et "Selskab" med den senere oberst Hoskjær i spidsen. Båden fik navnet "Kvik", og det "Selskab", der havde bestilt båden, blev til Danmarks første roklub, Roforeningen Kvik, der blev stiftet i september 1866.

Omtrent samtidig interesserede en anden af dansk idræts pionerer, etatsråd H. Fritsche sig for rosport, og på hans initiativ stiftedes en måned senere Handels- og Contoiristforeningens Roklub, der under navnet Københavns Roklub - ligesom Roforeningen Kvik - lever i bedste velgående den dag i dag.

To år senere stiftedes yderligere to roklubber, Medicinernes Roklub og Juristernes Roklub, der blev stamklubber for en tredje af de store danske roklubber i dag - Studenternes Roklub.

Interessen for rosporten var dog svær at holde i live, selv om Harald Hansen i 1868 udsendte den første danske bog om roning, og efter at danske roere i slutningen af 1860'erne havde deltaget i kaproninger ved Taarbæk, Landskrona og Bellevue samt i Helsingborg, stagnerede rosporten i 70'erne.

Medens de første både var meget tunge med faste sæder, kom i 1880 den første båd med bevægelige sæder hertil, og da den viste sig konkurrenterne overlegen, måtte der gøres noget, og nyt initiativ blev taget. I 80'erne steg interessen for legemsøvelser mere og mere. Flere klubber stiftedes.

Klubben i Helsingør blev provinsens første i 1883 - og året efter startedes klubben i Nykøbing Falster.

Også det politiske røre i disse år kom til at spille ind. De konservative studenter fra Studenterforeningen og deres radikale kammerater fra Studentersamfundet stiftede egne klubber. 1887 kom Skjold til, startet på et konservativt grundlag. Men samtidig stiftedes der også roklubber inden for flere større firmaer og inden for forskellige etater.

Interessant er det at lægge mærke til, at roklubberne, først og fremmest Københavns Roklub, i disse år var meget alsidige. Folk som Eugen Schmidt og I. P. Müller, der spillede en stor rolle inden for rosporten, var meget interesserede i al slags idræt, og gennem sådanne pionerers virke fik rosporten stor andel i indførelse af atletik, cykelsport, forskellige boldspil og svømning m. m.

Det er allerede nævnt, at danske roere i 1860'erne deltog i kaproninger i Sverige, men først i 80'erne kom et større internationalt samarbejde i gang.

Nu var de danske roklubbers antal imidlertid steget så stærkt, at der naturligt rejste sig krav om et samarbejde til løsning af forskellige fællesproblemer såsom udarbejdelse af et kaproningsreglement og indførelse af klassifikationsbestemmelser for bådene.

Efter et par forsøg, der ikke rigtig førte til noget, stiftedes den 15. januar 1887 den nuværende Dansk Forening for Rosport. Helsingørs Roforening var igen med fra begyndelsen, da brygger Carl Heise var blevet valgt som deltager til denne stiftende generalforsamling i D.F.f.R.

D.F.f.R's første formand blev grosserer Wm. Nielsen, Kvik, der dog efter trekvart års forløb afløstes af overretssagfører A. Hvass, som i en årrække ledede foreningens arbejde.

Den nye organisations første opgave blev gennemførelse af klassificeringsbestemmelser for bådene. Der havde på

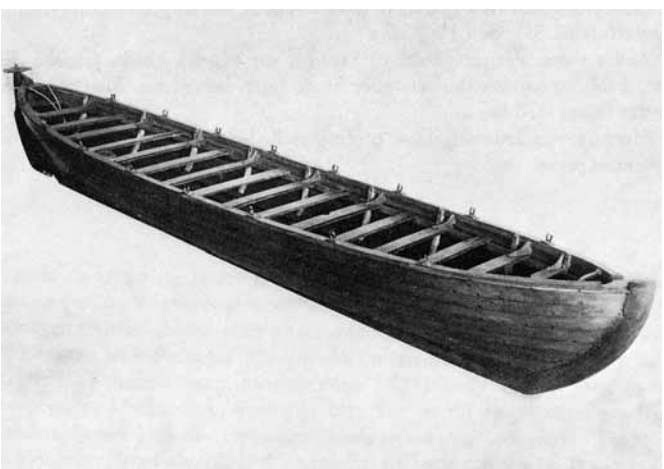

Brygger Carl Heise fra Wiibroe var Roklubben en god formand i mange år.

dette område udviklet sig et fuldstændigt anarki. Men ud fra inddelingen i outriggers og inriggers, kravel- og klinkbyggede både lykkedes det snart at finde frem til forholdsvis tilfredsstillende regler.
Dernæst gik man i gang med at udarbejde et kaproningsreglement og fik fastsat bestemmelser om arrangement af kaproninger. Der afholdtes i disse år i København en hovedkaproning i juli og en juniorkaproning i september.
Allerede i D.F.f.R's første år indstiftedes det hovedløb i 4-årers inrigger, "Øresundsløbet", som den dag i dag stadig står som dansk ronings klassiske inriggerløb.

Ro-pionererne i Helsingør

Allerede før Helsingørs Roforenings stiftelse i 1883 havde roere fra Helsingør gjort sig gældende i konkurrence med hold fra de første klubber i Københavns-området. Især én af bådene fra Helsingør var frygtet af konkurrenterne, og det var "Søhesten" - en seks årers båd, der tilhørte en lokal købmand Sørensen og med et mandskab bestående af fiskere og færgemænd.
"Søhesten" var utvivlsomt en af de gamle smuglerbåde, som var kendt på Øresund. De blev kaldt sniver eller sniper, og det var lange, hurtige både med seks, otte, ti eller endog op til 16 årer.
De var noget dybere end nutidens kaproningsbåde, og under hver mands tofte var der plads til smuglergodset, som dengang fragtedes i livlig trafik mellem Danmark og Sverige.
De hurtigste sniver kunne sagtens matche datidens toldkrydsere, der jo var sejlførende og afhængige af vind og vejr.
Og som konkurrencebåde i rosportens barndom var bådene af denne type altså også særdeles velegnede.

En model af en snive eller snipe – en hurtig bådtype, som blev anvendt at smuglere på Øresund i gamle dage – og som også blev brugt af de første ro-pionerer.

En model af en snipe med hele 16 årer kan for øvrigt ses på Råå Museum for Fiskeri og Søfart ved Helsingborg.

Helsingør omkring 1880

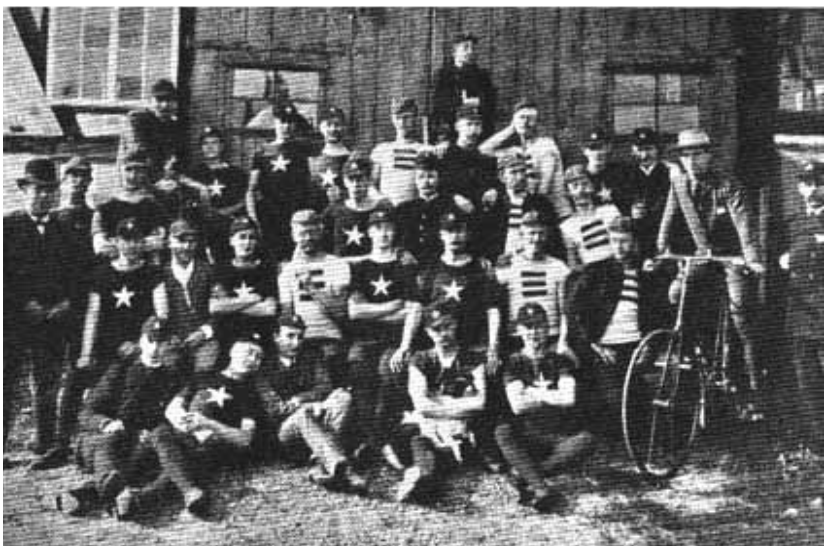
Omkring det tidspunkt, da Helsingørs Roforening stiftedes, var optimismen ved at vende tilbage i Helsingør.
Byen havde ellers været stagneret, siden ophævelsen af Øresundstolden i 1857. Øresundstolden var indført af Helsingørs privilegiegiver Erik af Pommern i 1420'erne, og det skulle i mere end 400 år blive den livgivende kilde, som fik byen ved Øresund til at blomstre.
Øresundstolden tilførte ikke alene kongens kasse en stadig strøm af penge, men i kølvandet på tolden opstod blomstrende forretninger i Helsingør.
Når skibene alligevel skulle ankre op ved Kronborg for at erlægge tolden, så benyttede mange skippere lejligheden til at proviantere, før rejsen gik videre.
I Helsingør skød et utal af handelshuse og proviant« ringsforretninger op - sideløbende med værtshuse og overnatningssteder - foruden hele det store apparat af embedsmænd, der skulle håndtere selve tolden.
Helsingør blev kosmopolitisk, her taltes alle tungemål, og det var en udbredt bemærkning, at en sømand ikke var fuldbefaren, før han havde været i slagsmål på skibsbroen i Helsingør.
Al den virak - og den tilhørende velstand - blev der brat sat en stopper for, da Øresundstolden forsvandt.
Byen sygnede hen, folketallet dalede, og der var måneder, hvor der ikke blev viet et eneste par i Helsingør.
Forløsningen kom, da grosserer Mads Holm i 1882 besluttede at etablere et jernskibsværft i byen. Industrialiseringen holdt for alvor sit indtog i Helsingør, og i løbet af ganske få år blev værftet den altdominerende virksomhed - ikke alene i Helsingør, men i hele Nordsjælland.
Det var da også på initiativ af folk fra værftet, at rosporten blev sat i system i Helsingør.

Helsingørs Roforening stiftes

Et hold fra skibsværftets tegnestue - med en ingeniør Karl Lundkvist i spidsen - havde gjort det til et fast ritual at låne en redningsbåd og ro en tur i havnen hver morgen.
Værftets direktør Vilhelm Dyhr fattede interesse for initiativet og tilbød de unge mennesker at forære dem en engelsk kaproningsbåd.
Denne båd blev bygget hos firmaet Headly i West Hartlepool, og det var en meget let seks årers såkaldt gigbåd - klinkbygget og med faste sæder.
Båden blev døbt "Stella", og det var denne gave, der blev grundlaget for Helsingørs Roforening, der blev startet den 7. maj 1883 af 17 unge mennesker fra byen. Meget naturligt blev den rosportsinteresserede direktør Vil-

Helsingørs Roforenings første formand – værftsdirektør Vilhelm Dyhr.

Kvik på besøg i Helsingør - foran bådebygger Bjergs bådehus i Strandgade 14.

helm Dyhr valgt som foreningens første formand.
Klubben fik også sit eget bådehus, der var et skur på bådebygger og tømrermester Peter Sørensen Bjergs plads, der lå på det nuværende Strandgade 14.
Dengang var Kystbanen og det tilhørende jernbaneterræn endnu ikke etableret, så pladsen lå lige ned til vandet.
Roforeningens første sæson blev afsluttet med en sammenkomst den 5. oktober, hvor klubben fra en kreds af damer modtog både et dannebrogsflag og en klubstander af silke. Foreningens ledelse kvitterede ved at afholde en festaften, hvor damerne blev indbudt!

Samarbejde over Øresund

Næsten samtidig med etableringen af Helsingørs Roforening grundlagdes Helsingborgs Roddförening - den nuværende Helsingborgs Roddklubb, og meget hurtigt blev der etableret et samarbejde over Sundet.
Helsingborgs Roddförening rådede allerede fra starten over tre både - og medlemstallet var lidt større end i Helsingør-foreningen.
Det første møde mellem de to klubber fandt sted i Helsingborg om aftenen den 2. juli 1884. Efter at de danske gæster havde beundret værternes både, blev der budt på spisning og efterfølgende punch. "En munter og hjertelig stemning gav sig her til kende og lovede godt for den fremtidige forbindelse mellem de to roforeninger", som det efterfølgende blev berettet.
Og sandt er det da også, at samarbejdet mellem klubberne i Helsingør og Helsingborg har eksisteret lige siden, med stort udbytte for begge parter.

Bådenes udvikling

Et år efter starten talte Helsingørs Roforening 21 aktive medlemmer, og én båd var derfor langtfra nok til at dække behovet. I august anskaffede foreningen derfor sin anden båd - en 4-årers inrigger, der også blev indkøbt fra England.
Den nye båd var meget let og elegant - fremstillet i cedertræ og med "sliding seats", hvad der var en stor sensation på dette tidspunkt.
Båden fik navnet "Gemma", og den viste sig særdeles effektiv.
Ideen med indførelse af "glidende sæder" var fostret af roere i England, og på denne måde opnåedes at de enkelte tag kunne gøres længere, så kraften fra roerne omsattes til øget fart i vandet.
Om det var anskaffelsen af den nye båd eller en generelt stigende interesse for rosporten skal være usagt, men allerede i klubbens tredje sæson var medlemstallet steget til 40 aktive medlemmer, og behovet for endnu en båd blev akut.
Helsingørs Roforening tog denne gang initiativ til at formå bådebygger Bjerg - som man jo lejede sig ind hos - til at bygge en ny type 4-årers inrigger.
Bjerg gik i gang med opgaven, og resultatet faldt så heldigt ud, at den nykonstruerede båd kom til at danne grundlag for "Øresundstypen" - en kaproningsbåd, som siden er blevet anvendt i hele Skandinavien.
Ved den store Industri-, Landbrugs- og Kunstudstilling i København i 1888 fik bådebygger Bjerg da også en medalje for den nye båd med rullesæder.
Båden blev anskaffet for en pris på 650 kroner, og den fik navnet "Vega". Der var tale om en 32 fod lang og 3 fod og 5 tommer bred båd, bygget af lærketræ med køl af eg og essing af mahogni. Den var klinkbygget og forsynet med overdækning for og agter - naturligvis med rigtige glidesæder og spændholter og i alle henseender fuldt på højde med de både, der hidtil var bygget i England.

Klubbens første kaproningssejr i 1885.

Helsingørs Roforening var nu inde i en god gænge, og i august 1884 vandt klubben sin første sejr ved en kaproning ud for Nykøbing Falster. Samtidig bød sæsonen på flere langturs-arrangementer til Hven, Landskrona, Höganäs, Gilleleje og København.
På generalforsamlingen i august besluttede foreningens første formand, Vilhelm Dyhr, at træde tilbage, og han blev afløst af en repræsentant for en anden af byens store virksomheder, nemlig bryggeribestyrer Carl Heise fra Wiibroe.
Af naturlige årsager var roningen koncentreret om sommermånederne. Det betød dog ikke, at klubbens medlemmer var passive resten af året. I vintersæsonen blev der således afholdt gymnastikøvelser med livlig deltagelse.

Grænserne prøves af

Årene fra 1886 til 1890 blev på mange måder brugt til at knytte kontakter mellem Helsingørs Roforening og klubber på begge sider af Øresund.
Især bestod der hurtigt et nært venskab med Kvik's medlemmer. Men medlemmer fra mange roklubber - både herhjemme og fra udlandet - var flittige gæster i Helsingør - og besøgene gjaldt ofte bådebygger Bjergs forretning, fordi hans nykonstruerede båd overalt havde vakt opmærksomhed, og der indløb nu bestillinger fra næsten alle Danmarks roklubber, så Bjerg opgav sin øvrige tømrervirksomhed og kastede sig fuldt og helt over bådebyggeriet..
Helsingørs Roforening deltog i disse år også i en række kaproninger, og perioden blev desuden brugt til at stifte nærmere bekendtskab med de specielle forhold på Øresund.

Man kan sige, at grænserne blev prøvet af, da medlemmer af Helsingørs Roforening i 1887 foretog den første langtursroning med Kullen som mål.
De garvede lodser i Helsingør rystede på hovedet af forsøget på at krydse det drilske Øresund i en lille kaproningsbåd. Men det lykkedes at nå Kullen - trods vanskeligheder undervejs
Hjemturen måtte dog udsættes i første omgang og båden efterlades i Mølle til afhentning på et senere tidspunkt, da tiltagende blæst og bølger gjorde det umuligt at sejle retur som planlagt.
Helsingørs Roforening var fra starten en klub for mænd, men allerede i disse første år dukkede forslaget om en dameafdeling op. Nogle år senere fik damerne lov til at være med, men der skulle dog gå en rum tid, før visionen om en egentlig dameroklub blev realiseret.

Udflugt med damer.

Flytning til nyt klubhus

1890 blev et markant år for Helsingørs Roforening. Arbejdet med anlægget af Kystbanen nærmede sig sin afslutning, og i forbindelse med etableringen af banenettet og stationen blev der foretaget store opfyldnings- og inddæmningsarbejder, således at klubhuset på P. Bjergs plads kom til at ligge helt afsondret fra vandet.
Helsingør Kommune var dog behjælpelig med at få løst problemet, idet klubben blev anvist en ny placering ved Trykkerdamsbakken - dér hvor Helsingørs Rensningsanlæg i dag er opført.
Inden selve flytningen kunne gennemføres stillede Helsingør Havn et skur til rådighed som midlertidigt bådehus og adgang til vandet.
Den officielle indvielse af det nye bådehus fandt sted midt i ro-sæsonen, nemlig den 6. juli 1890. Der var indbudt gæster fra nær og fjern, og fra alle sider var der stor tilfredshed med det nye hus, der rummede plads til såvel både som øvrige redskaber samt mødelokaler og kontor.
Der var også et "påklædningsværelse" og et "styrtebadsrum", og som noget helt specielt var det lille klubhus forsynet med et tårn, hvor man fra toppen kunne sidde og nyde udsigten over Øresund.
Øverst fra tårnets flagstang vejede D.F.f.R.'s splitflag.
E. Friisenberg Monrad, der havde overtaget formandsposten efter Carl Heise, brugte sin indvielsestale til at takke ikke mindst Helsingør Kommune for den store velvilje, der var udvist i forbindelse med løsningen af klubhusproblematikken.
Den samlede byggesum for klubhuset blev på 2.000 kroner, som låntes i Sparekassen for Helsingør og Omegn.
Det nye klubhus gav ikke grobund for en udvidelse af foreningens aktiviteter, som nogle havde håbet på. Tværtimod dalede medlemstallet år efter år, og da 1899 bød på en stor konflikt på arbejdsmarkedet, valgte mange unge at forlade Helsingør og deres job på skibsværftet, og rosporten stod på det nærmeste i stampe.

Klubhuset ved det nuværende rensningsanlæg.

Mellemspil med Helsingør Idrætsforening

Da tilgangen af nye medlemmer fortsat udeblev, valgte bestyrelsen for Helsingørs Roforening i 1902 at gå i forhandlinger med Handels- og Kontoristforeningen og Helsingørs Gymnastikforening om et samarbejde. Resultatet blev Helsingør Idrætsforening, der allerede fra starten fik 50 aktive medlemmer samt en række passive støtter. Første officielle fremtræden blev en gymnastikopvisning. Men snart blev det også besluttet at tage fodbold på pro-

Flot rostil med faste åregange.

grammet, og i april 1902 blev den nye forening tilsluttet Sjællands Boldspil Union.
Bystyret gav tilladelse til, at der blev anlagt en fodboldbane på arealerne ved Grønnehave.
Fodbolden blev herefter den dominerende aktivitet i sommermånederne, mens det fortsat var gymnastikken, der prægede vinterhalvåret. Selve rosporten blev stort set begrænset til langtursroning.
Relativt hurtigt blev det dog klart, at især fodbold og roning havde svære problemer under samme tag, og i 1905 blev der gjort et - i første omgang - forgæves forsøg på at udskille roklubben som selvstændig igen.
Men året efter lykkedes det. Brygger Carl Heise stillede sig atter i spidsen og i januar stiftedes Ro- og Gymnastikafdelingen Helsingør, der overtog bådehuset og det tilhørende materiel.

Det nye initiativ fik hurtigt medvind, og snart var den gendannede forening oppe på et medlemstal på 48, der med fornyet energi kastede sig over at reparere de gamle både og give klubhuset en overhaling.
Rosportens forhold stabiliseredes igen i de følgende år, og helt frem til 1913 var det under ledelse af Carl Heise. Da han endelig besluttede at nedlægge formandshvervet, blev han fra alle sider fremhævet som "den helsingørske rosports utrættelige og utrættede indpisker". Og det konstateredes videre i pressen, at "det skyldes udelukkende brygger Heise, at rosporten endnu er i live her på pladsen. Fra han som ungt menneske var aktiv roer har han holdt den smukke sport på benene under forskelligartede trængselstider. Der har været perioder hvor den helt har måttet ligge stille, men Hr. Heise har så fået gang i tingene på ny."

I krigens skygge

Året 1914 startede positivt for roklubben, idet man i vinteren havde fået samlet tilstrækkeligt med penge sammen til anskaffelse af en ny to-årers båd.
Den var ligeledes bygget hos Bjerg, og den kostede den formidable sum af 600 kroner - inklusiv årer.
Repræsentant Robert Hansen havde overtaget formandsposten efter Carl Heise, og det var formandens datter, Inge Hansen, der knuste et glas champagne mod den nye bådes stævn og døbte den "Tjalfe".
Allerede det næste år blev følgerne af den første verdenskrig mærkbare for roklubben i Helsingør. Mange medlemmer blev indkaldt til sikringsstyrken, og medlemstallet dalede så langt ned som til 9 aktive personer.
Det siger sig selv, at det var småt med deltagelse i konkurrencer under disse vilkår, og sådan fortsatte det også i de følgende år.
Men i 1918 begyndte det at lysne - også rent bogstaveligt. Der blev indlagt elektrisk lys i klubhuset, og en ny 4-årers båd blev anskaffet. Medlemstallet øgedes også igen, og i

Hurra, Hurra, Hurra - "Tjalfe" døbes i 1914.

1919 blev der for første gang roet om "Kronborg Pokalen", som var udsat af Helsingør Sportsunion. I denne

Inge Hansen døber "Tjalfe" i 1914.

venskabsmatch deltog både fra Helsingør, Helsingborg, Landskrona og Höganäs. Helsingør kom ind på en andenplads.
Ved generalforsamlingen i 1920 ændres klubbens navn til det nuværende "Helsingør Roklub."
Op igennem 1920'erne går det herefter slag i slag - uden de helt markante begivenheder. Klubben slås løbende med økonomiske problemer - blandt andet fordi klubhuset trænger til en kærlig hånd, og det er derfor et lyspunkt, da Roklubben Skjold i 1923 forærer Helsingør en 4-årers outrigger. Båden blev naturligvis døbt "Skjold", og det var i øvrigt Helsingør-klubbens første båd af denne type.

Helsingør under forvandling

Mens det siden første verdenskrigs afslutning er gået relativt stille for sig i Helsingør Roklub, er der sket store forandringer på Rådhuset i Helsingør.
I 1919 var det slut med kongeligt udpegede borgmestre, og Helsingør fik den første socialdemokrat på posten.
Det var Peder Christensen - i eftertiden bedre kendt som "Kong Peder".
Det mærkedes snart, at der blæste nye vinde i Helsingør. Peder Christensen gik i gang med at reformere den kommunale struktur. Danmarks første moderne alderdomshjem så dagens lys sammen med et væld af andre nye tiltag.
Også sporten havde Peder Christensens store interesse. Han var opmærksom på, at den stigende fritid, som fagforeningerne tilkæmpede sig i disse år, skulle forvaltes fornuftigt. Borgerne skulle have rekreative udfoldelsesmuligheder. Ved Nordre Strandvej byggedes et helt nyt stadion med fodboldbaner og atletik-faciliteter og på modsatte side af vejen opførtes Helsingørs første sportshal - den nuværende badmintonhal, der blev indviet i 1936.
Sideløbende anlagdes den kommunale Nordhavn med plads til fritidsbåde, men også med velegnede forhold til sejlsporten og kajakroerne.
Yderst i havnen byggedes et svømmestadion med internationale mål og udspringstårn - og det var blandt andet her, at Helsingørs store idrætsnavn - svømmeren Ragnhild Hveger - satte nogle af sine imponerende verdensrekorder op igennem 1930'erne.
Generelt fik sporten en kommunal bevågenhed, som man ikke havde kendt tidligere - og en række nye sportsgrene og -klubber så dagens lys.
Tilsyneladende positivt altsammen, men også med den bagside, at de enkelte klubber kom til at kæmpe hårdere om ungdommen, når der skulle rekrutteres nye talenter.

Som en af de gamle klubber kom Helsingør Roklub til at mærke denne øgede konkurrence om ungdommens gunst - blandt andet fra håndbolden, som for alvor blev "moderne" i slutningen af 1930'erne.

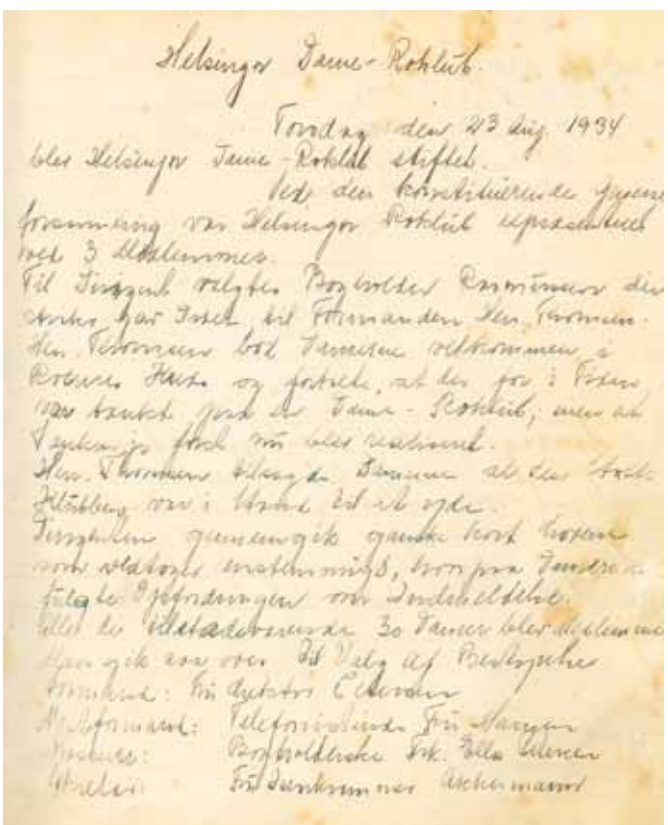
Borgmester Peder Christensen var Roklubben en god støtte.

Blandt de mange fritids- og sportsanlæg, som så dagens lys i Peder Christensens borgmestertid var Nordhavnen med tilhørende svømmestadion.

Helsingør Dameroklub

Trods svingende medlemstal blev det økonomisk muligt at udvide klubhuset i 1931, således at såvel bådehuset som opholdsrummene forøgedes betydeligt. De mere rummelige forhold skabte samtidig grundlag for at realisere et gammelt ønske - nemlig oprettelsen af en dameafdeling.
I 1934 - nærmere bestemt den 23. august - kunne der således holdes konstituerende generalforsamling, hvor Helsingør Dameroklub blev etableret med hele 66 medlemmer fra starten.

Dameroklubbens stiftelsesdokument fra 1934.

Helsingør Roklubs daværende formand - manufakturhandler Hans Thomsen - ledede det stiftende møde og tilsagde den nye klub al den støtte, som Helsingør Roklub var i stand til at yde.
Første formand for Helsingør Dameroklub blev lektor Eva Pedersen.
Hun bestred posten frem til generalforsamlingen i 1937, da hun blev afløst af en anden lektor - Berit Asmund - der kom til at stå i spidsen for damerne i hele 15 år frem til 1952.
Rent fysisk var herre- og dameafdelingen adskilt - med en væg midt igennem klublokalet, og sådan var det helt frem til 1963, da damerne blev optaget i Helsingør Roklub.

God reklame for rosporten!

Bemærk damernes stander med hvid kant.

Varme piger på koldt vand.

En dejlig sommerdag på Øresund.

En 10 årers med styrmand?

Hvor er styrmanden?

Den sidste formand for Dameroklubben er Esther Andersen , som her forestår dåben af Jolly sammen med Karina Parkov i 1960.

Flytning og nyt klubhus - igen

1938 blev et travlt og vanskeligt år for Helsingør Roklub - men det var ikke de sportslige problemer, der optog bestyrelsen.
Nye anlægsarbejder - denne gang anlægget af "Vandstrandvejen" og de tilhørende arealopfyldninger betød, at klubhuset igen blev afskåret fra vandet.
Vejarbejderne blev iværksat, før klubhusets fremtid var afklaret, og forholdene i "sandørkenen", som byggepladsen blev kaldt, var langtfra acceptable for sportsudøverne. Resultatet blev da også en større medlemsflugt.

I mellemtiden forhandlede klubbens bestyrelse med Kommunen - primært med borgmester Peder Christensen - om en løsning.
Borgmesteren så helst, at Roklubben flyttede til den nyetablerede Nordhavn, hvor også Kajakklubben og Helsingør Amatør Sejlklub havde fået domicil. Roerne var dog enige om, at forholdene på sydkysten var langt bedre end det urolige farvand nord for byen.
Ved efterårsgeneralforsamlingen i 1938 valgtes driftsingeniør Henning Bülow som ny formand, og det blev ham, der

Det sander til.

Den nye Vandstrandvej etableres.

- sammen med Kommunen - endelig fik løst klubhusproblemet. Henning Bülow skulle siden vise sig at blive en af Roklubbens helt store personligheder i en lang årrække.

Enden på diskussionen om klubhuset blev, at det flyttedes et stykke sydover til den nuværende placering ved Trykkerdammens stejleplads. Det var stadig på den "for-

Sandfyld.

Byggeriet skrider frem.

Rejsegilde på det nye klubhus.

André Filtenborg holder tale i anledning af standerhejsning 2.april 1939.

Bådene 2.april og Peder døbes.

kerte" side af Strandvejen - set i forhold til vandet - men dette problem blev løst ved, at der ud af vejbudgettet blev afsat 15.000 kroner til anlæg af en tunnel under Strandvejen, således at bådene fik adgang til Øresund ad denne vej. Økonomien omkring selve klubhuset blev klaret ved, at Kommunen udbetalte en erstatning på 15.000 kroner for det gamle klubhus og garanterede for et lån i Landmandsbanken til det nye. Det lykkedes endda Henning Bülow og bestyrelsen at formå Kommunen til at forrente og afdrage dette nye byggelån over 15 år, således at Roklubben ikke blev pålagt direkte udgifter ved flytningen og nybyggeriet.

I november 1938 blev der afholdt licitation, og byggeopgaven blev overdraget til tre lokale håndværksmestre. Hovedentreprenør blev tømrermester L. Søegaard, mens de to øvrige var murermester Søren Petersen og brolæggermester Chr. Petersen.

Arbejdet skred raskt fremad. Der var rejsegilde den 6. februar 1939, og ved en lille festlighed den 31. marts kunne borgmester Peder Christensen overdrage de nye bygninger til klubberne, mens den egentlige indvielse fandt sted et par dage senere - søndag den 2. april - med taler af blandt andre Dansk Forening for Rosports formand André Filtenborg.

"Landets fineste klubhus" hed det rosende i Berlingske Tidende om bygningerne, og der var da også fra alle sider stor tilfredshed med arkitekt Rosenstands løsning af opgaven.

Der blev også døbt to nye både ved denne lejlighed - en 4-årers langtursbåd, der til minde om dagen fik navnet "2. april" samt en sculler, der døbtes "Peder" som tak til borgmester Peder Christensen for hans hjælp og støtte under hele byggesagen.

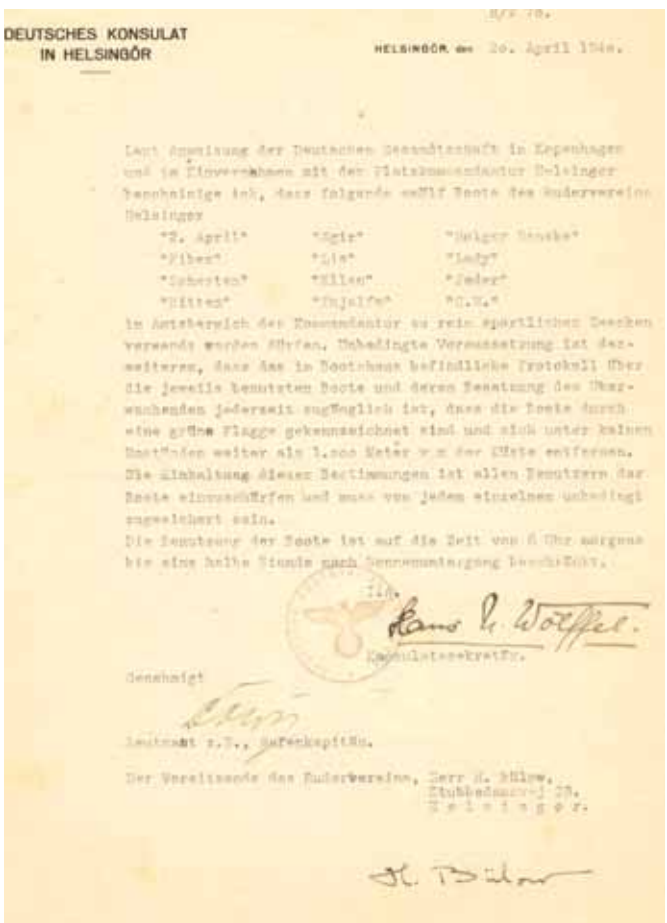
De vanskelige besættelsesår

Overingeniør Henning Bülow – formand i en årrække – blandt andet under de svære besættelsesår.

Rosæsonen 1940 begyndte under de mørkest mulige forhold. Ved standerhejsningen søndag den 7. april spærrede isen for adgang til Sundet, men to dage senere var det endnu mere alvorlige problemer, der truede hele rosportens eksistens.

Den tyske besættelse medførte et totalt forbud mod udsejling af både, men det lykkedes dog for Henning Bülow og Dameroklubbens formand Berit Asmund at få foretræde for den nyudnævnte tyske vicekonsul H. U. Wölffel.

DEUTSCHES KONSULAT
IN HELSINGÖR

HELSINGÖR den 20. April 1940.

4 både får rotilladelse af vicekonsul H. U .Wölffel.

Henning Bülow har siden fortalt, hvordan de to besøgende først måtte vente en rum tid på audiens, og siden påtage sig en yderst ydmygende rolle over for "Herrefolkets" repræsentant.
Missionen lykkedes dog, og resultatet blev, at Roklubbernes medlemmer blev udstyret med specielle "Ausweis", der gav tilladelse til at sejle på Øresund - dog højst i en afstand på 1000 meter fra kysten, således at roerne til stadighed var inden for rækkevidde af de tyske vagters geværer.
De første krigsår forløb derfor tåleligt - de specielle forhold taget i betragtning.
Der var dog problemer med deltagelse i konkurrencer som følge af restriktionerne, idet lastbiler kun måtte køre 30 kilometer fra hjemstedet. Det gjaldt også de biler, som transporterede kaproningsbådene.
Midt i den mørke tid kunne Helsingør Roklub - i 1943 - fejre sit 60 års jubilæum, og festen fik et strålende forløb. Hele tre nye både kom under dåben. Det var en 4-årers inrigger, som blev døbt "Stella" af fru værftsdirektør Christensen, Axel Lundquist navngav en 2-årers inrigger "Gemma" og roklubbens ældste aktive medlem Stahlfest Møller døbte en 4-årers outrigger "Lizzie". Dagen sluttede med festmiddag i Helsingør Sommerteater, hvor borgmester Peder Christensen talte og Dansk Forening for Rosports formand André Filtenborg bragte en hilsen til provinsens ældste roklub og overrakte forbundets hæderstegn til formand Henning Bülow.
Det følgende år strammede den tyske besættelsesmagt sit greb om Danmark og danskerne, og det blev også mærkbart for roerne. Der kom nu totalt forbud mod roning på Sundet - først og fremmest foranlediget af, at to af klubbens medlemmer - tilsyneladende uden særlig grund - havde roet en båd til Helsingborg og dermed trodset 1000-meter spærregrænsen. Båden kom retur i en jernbanevogn og blev videretransporteret til Fredensborg og oplagt i Skipperhuset dér.
De øvrige både blev først opmagasineret i et bådehus ved Kronborg Havbad under Kystpolitiets opsyn, men siden flyttet til loftet på den gamle gartnerbolig ved Reberbanen, hvorefter dørene blev spigret til med lange søm.
Trods manglende muligheder for at ro på Øresund udfoldede der sig fortsat et foreningsliv i klubhuset, men det lagde en skygge over aktiviteterne, at nærmeste nabo var Gestapo's hovedkvarter, som var indrettet på "Wisborg".
Adskillige af roklubbens medlemmer blev efterhånden også inddraget i modstandsarbejdet, og flere måtte flygte til Sverige.
Det samme skete for formand Henning Bülow. I august 1944 blev hans bror - den kendte billedskærer og eventyrer Otto Bülow - offer for et clearingmord, og Henning Bülow måtte selv gå under jorden. Midt under Otto Bülows storslåede begravelse fra Sct. Mariæ Kirke gik Henning Bülow og et af klubbens betroede medlemmer, farvehandler Henry Hansen, om bag alteret og aftalte det fornødne omkring klubbens forhold. De to mødtes først igen efter befrielsen.
De sportslige udfoldelsesmuligheder var selvsagt begrænsede i de sidste krigsår. De tilbageværende medlemmer dyrkede gymnastik, atletik og håndbold, og som noget nyt var orienteringsløb blevet meget populært.

Roklubbens 60 års jubilæum i Folkets Hus.
Nederst ses "Kong Peder" og Henning Bülow.

Ski- og Orienteringssektionen

Det har været nævnt flere gange, at rosporten blev suppleret med gymnastik i vinterhalvåret, men mange af Roklubbens medlemmer savnede naturen - også i de mørke vintermåneder, og derfor samledes mange til fodture i skovene rundt om Helsingør. Der blev ligefrem startet en lille uofficiel forening "Den syrlige tå" - og under de store sne- og isvintre i starten af besættelsestiden blev der endvidere taget skisport på programmet.
Interessen for skisporten blev snart så stor, at det blev aktuelt at danne en skiklub, og det blev Helsingør Roklub, der tog initiativet. Den 11. februar 1941 stiftedes Helsingør Roklubs Ski- og Orienteringssektion med lektor Friis-Sørensen som første formand.
Afdelingen blev straks indmeldt i Dansk Ski- og Orienteringsforbund under DIF.
Allerede den følgende søndag afholdtes det første orienteringsløb i Teglstrup Hegn.
Skisporten har som bekendt vanskelige forhold med de "grønne" vintre i Danmark, men medlemmer af Helsingør-klubben har dog ved særlige lejligheder vist flaget - også i det store udland - som f.eks. i 1958, hvor Helsingør var repræsenteret af Torben Johannessen og Erik Sejr Hansen som eneste danske deltagere i det store Vasaloppet i Sverige. Begge gennemførte i øvrigt det 85 kilometer lange og krævende løb.

Skitur i "Den syrlige tå".

Også inden for orienteringssporten indledtes et samarbejde med svenskerne helt fra 1945, da grænserne mellem de to lande igen blev åbnet.
Det skulle vise sig, at ski-, ro- og orienteringssporten kom til at supplere hinanden ganske godt, indtil det i 1968 af praktiske grunde blev besluttet at udskille de to "landsportsgrene" i en selvstændig forening - Helsingør Ski- og Orienteringsklub - HSOK.

Garderhøje unge mænd søges!

Umiddelbart efter befrielsen i maj 1945 gik medlemmerne i gang med at samle alt materiel i bådehuset ved Trykkerdammen samt foretage de nødvendige reparationer, som den hårde medfart og flytningerne havde gjort nødvendige. Der var standerhejsning den 27. maj og selvom der endnu var restriktioner omkring sejlads på Øresund, så var der stor glæde over "at være hjemme igen".

Smedeholdet 1950. Klubbens første DM. Georg Petersen, Kaj Conradsen, Martin Frost Nielsen, og Per Gisler med Knud Storgård Jensen som styrmand. Midt i billedet ses træner Svend Frederiksen.

Møde på Øresund maj 1945 imellem vore to roklubber.

Mange medlemmer var fortsat knyttet til vagttjeneste hos frihedskæmperne, så træningen kom sent i gang.
Endelig lykkedes det dog at få lov til at ro på Sundet igen - i hele dets bredde - og det blev midt på sommeren markeret med et træf, hvor både fra Helsingør og Helsingborg mødtes midtsunds for at udveksle hilsener og små gaver. Det blev foreslået at synge de to landes nationalsange, og da en norsk damper samtidig kom forbi og kippede med flaget, så fik også nordmændene deres "Ja vi elsker dette landet" med på den videre færd.
Roningen kom for alvor i gang igen, og som noget nyt blev der i vintermånederne indført studiekredse som en helt ny aktivitet.
I 1948 afgik Henning Bülow som formand, og han blev ved den lejlighed stærkt hyldet for sin indsats. Afløser på formandsposten blev skatteinspektør Schrøder Christensen, mens Svend Frederiksen overtog opgaven som kaproningschef.
Der blev nu satset målrettet på at skaffe et danmarksmesterskab til klubben, og i den forbindelse indrykkedes opfordringer i den lokale presse. "Garderhøje unge mænd søges", hed det i annoncerne og det gav resultat. Mange henvendte sig, og de blev i første omgang udsat for en prøve. De skulle nemlig kunne løfte 25 kilo 30 gange for at blive fundet egnede. Det var der heldigvis flere, der kunne, og i 1950 kom så mesterskabet.
Det var i 4-årers inrigger ved et stævne i Odense, og holdet bestod af Georg Petersen, Kaj Conradsen, Martin Frost Nielsen og Per Gisler med Knud Storgård Jensen som styrmand.
Roklubben havde været 67 år om at vinde det første nationale mesterskab, så desto større var hyldesten, da de fem vendte hjem, og ved en efterfølgende generalforsamling blev alle fem da også tildelt klubbens æresnål.
Ved standerhejsningen næste forår blev mestrene desuden hædret med en erindringsgave fra Sportsunionens formand Gunnar Bech Petersen, og ved samme lejlighed talte viceborgmester Valdemar Berthelsen varmt om roerne og lovede, at de ikke ville blive glemt af bystyret.
Den følgende sæson bød ikke på mesterskaber, men dog flere gode resultater. Seniorerne vandt Øresundsløbet på Bagsværd Sø og kvalificerede sig dermed til de nordiske mesterskaber i Finland, hvor det blev til en fornem andenplads.
Med springet ind i eliten og behovet for regelmæssig træning blev forholdene på Øresund problematiske, fordi der var mange af årets dage, hvor kaproning var vanskelig eller endda umulig.
Klubben henvendte sig til skovrideren i Gurre Vang med et forslag om at træne på Gurre Sø, men det blev afvist. Senere fik eliteroerne dog mulighed for at træne på Esrum Sø sammen med medlemmer fra Fredensborg Roklub, og det var naturligvis et aktiv.

Roklubbens Venner

Helsingør Roklub havde i en årrække haft en venneforening, der var startet helt tilbage i 1931. Ved Venneforeningens 60 års generalforsamling omtalte den daværende venneformand, Kurt Knudsen, den betydning, som vennerne havde haft op igennem 30'ernes krise og depression, hvor økonomien ikke var til at sende kaproere til kaproning eller til indkøb af nyt materiel.
Men i mange år havde den ikke været særlig synlig eller aktiv.
Med det højnede niveau på det sportslige område blev der imidlertid behov for flere penge til den løbende drift, og heldigvis kom der igen liv i Roklubbens Venner, der fik restauratør Osmund Halberg som en meget dynamisk formand og Henning Bülow som næstformand. Sammen lykkedes det de to at hverve 32 medlemmer - og dermed også rare penge i kassen.
Det gjorde det muligt at anskaffe to nye både - en firer og en toer, der blev døbt "Karina" af Wiibroes Karina Parkov og "Karen" af og efter fru værftsdirektør H. P. Christensen.

Generalforsamling i "Vennerne" efterfølges traditionen tro af årets Fugleskydning. Her er der dækket op i "herrernes" omklædningsrum. Disse og andre arrangementer har haft uvurderlig betydning for klubbens økonomiske grundlag.

Det stærke "smedehold"

I 1952 kunne Helsingør Roklub igen glæde sig over et danmarksmesterskab. Det var denne gang "smedeholdet" bestående af Georg Petersen, Peter Otto Hansen, Ernst Larsen, Kaj Conradsen og styrmand Dion Schultz, der hjemførte mesterskabet på Brabrand Sø ved Århus.
Det følgende år bød på et DM i toer med styrmand og en fjerdeplads ved Europamesterskaberne senere samme år. Holdet bestod af Martin Frost Nielsen og Per Gisler med Knud Arneskov som styrmand.

I 1955 indkøbtes en ny 4-årers outrigger, der fik navnet "H. V. Bülow" efter klubbens mangeårige formand. Båden viste sig med det samme at have særdeles gode egenskaber, men af økonomiske grunde måtte klubben sende afbud til de danske mesterskaber, der igen fandt sted på Brabrand Sø.
Næste år blev der imidlertid taget revanche. Ved Viborg slog "smedeholdet" til igen - denne gang i skikkelse af Ole Rømer Olsen, Kaj Conradsen, Per Gisler og Torben Syl-

Klubbens 2. DM i 1952. Georg Petersen, Peter Otto Hansen, Ernst Larsen, Kaj Conradsen med Dion Schultz som styrmand.

vest Petersen samt Knud Arneskov som styrmand. Holdet vandt samme år "Roskilde Pokalen" til ejendom, og i 1957 slog samme smedehold atter til ved DM og sikrede hermed Helsingør Roklub det femte danske mesterskab inden for samme tiår.

Et nordisk mesterskab var i øvrigt inden for rækkevidde i denne sæson, men det blev til en flot andenplads i sidste ende.

Mange mente, at båden fra Helsingør havde fortjent titlen, men den kom først i hus fire år senere, da klubben vandt sit første og hidtil eneste nordiske mesterskab på Bagsværd Sø. Mandskabet bestod her af Torben Sylvest Petersen, Kurt Knudsen, Ib Aagaard og Steen Hovgaard med Ole Svensson som styrmand.

1950'erne og den første del af 60'erne kom altså til at fremstå som Helsingør Roklubs gyldne periode, og man kunne måske have forventet, at succes'en havde avlet ny fremgang. Men den samlede konkurrence inden for idrætsverdenen skærpedes til stadighed - og ikke mindst i

DM holdet i 1956 og 1957. Ole Rømer, Kaj Conradsen, Per Gisler, Torben Sylvest med Knud Arneskov som styrmand.

Klubbens første Nordiske Mesterskab i 1961. Torben Sylvest, Kurt Knudsen, Ib Aagaard, Steen Hovgaard med Ole Svensson som styrmand.

Båden "Karina" vinder DM og en 4. plads ved EM 1953. Martin Frost Nielsen og Per Gisler med Knud Arneskov som styrmand.

En rørt formand Svend Frederiksen fejrer det flotte Nordiske Mesterskab.

Festbanket med kaffe og kage!

Helsingør havde håndbolden fået tag i mange unge mennesker, efter at Helsingør IF havde sikret sig to DM-titler i 1951 og 1959.
I Helsingør Roklub tog man konsekvensen. Der blev satset i stigende grad på langtursroning i stedet for konkurrence-roningen.
Det kom frem, da klubben i 1961 døbte turbåden "Ophelia", som var bygget hos bådebygger Elming i Løgstør. I forbindelse med dåben sagde daværende formand Svend Frederiksen:

- Jeg har glædet mig meget til denne dåb, fordi jeg håber, at den kan skabe lidt mere interesse for rosport. Langtursroerne er mere på hat med naturen, de oplever flere nye ting hver dag på en rotur end konkurrenceroerne gør. På langture er der også den fordel for roerne, at de opnår bedre sammenhold, når de skal følges ad i samme båd så mange dage.
I sandhed interessante ord fra en mand som Svend Frederiksen, der ellers om nogen gik ind for konkurrencesport.

Proviant til en måneds roferie - mon vi nu har det hele med?

Her er det i 1965 Orla Nielsen, Mogens Wamberg og Peter Holm, der tog ferie en måned for at ro til Oslo. Pga. dårligt vejr nåede de dog ikke længere end til Göteborg, hvor de blev tvunget til at vende om og nåede til Halmstad, inden de måtte ty til de offentlige transportmidler.

Kommunen og sporten

Borgmester Sigurd Schytz var selv meget sportsinteresseret, og det var i hans borgmesterperiode, at Byrådet nedsatte et særligt idrætsudvalg.

Helsingør Kommune har altid været velvilligt indstillet over for sporten - og det har også Helsingør Roklub oplevet ved mange lejligheder - ikke mindst når der var problemer med klubhuse, der måtte flyttes af den ene eller anden grund.
I de første mange år var det borgmesteren og Magistraten - der nærmest kan sammenlignes med vore dages Økonomiudvalg - der havde den løbende kontakt med idrætsklubberne. Men i takt med, at der kom stadigt flere klubber til - og med sportens stigende indflydelse i samfundslivet - blev det formålstjenligt at etablere et særligt byrådsudvalg, som kunne varetage kontakten mellem Kommunen og sporten.
Idrætsudvalget kom til efter valget i 1962, da Socialdemokraterne havde absolut flertal i byrådet, og hvor den idrætsinteresserede Sigurd Schytz sad på borgmesterposten.
Sigurd Schytz indså tidligt, at der også kunne være stemmer i populære sportsfolk, og det var da også på hans direkte initiativ, at den kendte håndboldspiller Per Theilmann blev opstillet og valgt - i øvrigt også ved byrådsvalget i 1962.
Det kommunale engagement i sporten lagde efterhånden også beslag på en stadigt større del af kommunens bud-

Klubliv en tilfældig søndag eftermiddag i 1965. Det har altid været god stil, at medlemmerne selv vedligeholder klubbens faciliteter og materiel.

Standerhejsning 1966.

Klubhuset før udvidelsen.

getter - ikke mindst fordi man valgte at opføre store projekter som for eksempel Helsingør-hallen og senere Helsingør Svømmehal som rent kommunalt finansierede anlæg.

Et andet synligt bevis på den kommunale interesse for idrættens verden er den årlige "Sportens Dag", hvor de bedste idrætspræstationer fra det forløbne år bliver belønnet og hvor årets leder bliver udpeget og hyldet.

I 60´erne var det almindeligt at tage en lørdags- eller søndagstur til stranden, hvor så bådene blev lagt op, og roerne gik i land for at få en is.

Ung roer om sin sport

Helsingør Skibsværft udgav i mange år et fremragende firmablad, hvor man i en periode også satte fokus på, hvad medarbejderne beskæftigede sig med i fritiden.
I 1959 var det blevet den dengang 18-årige maskinlærling Ole Olsens tur til at fortælle om sin hobby - rosporten. Det var på et tidspunkt, hvor håndbolden for alvor havde fået fat i de unge i Helsingør, og det er derfor meget interessant at læse om de overvejelser, der førte til Ole Olsens interesse for roningen.
Vi bringer her lidt af interviewet:
- Det gik mig, som det er gået mange andre, fortæller Ole.
- Jeg cyklede forbi roklubben på Strandvejen og kiggede på livet. Der var flere både ude til træning og pludselig blev jeg grebet af synet af den slanke båd, der strøg gennem vandet, kroppens rytme, styrmandens staccato-råb. Jeg tog en rask beslutning, gik ind og meldte mig ind ... og det har jeg aldrig fortrudt.
Ole Olsen fortæller videre om, hvordan han lærte sporten fra grunden:
- Man bliver jo ikke roer bare fordi man melder sig ind. Man skal også i en slags "lære." Først kommer vi i romaskinen inde i bådehuset for at lære at føre åren og sparke fra med benene - det er navnlig tagets afvikling, der kan volde vanskeligheder. Får man ikke åren rigtigt op af vandet, fanges den ved bådens fremdrift og i næste øjeblik har man fanget en af de berømte "ugler."
Fra maskinen går turen til 2- eller 4-årers inrigger med styrmand, og det er et stolt øjeblik, når man første gang mærker, at der er glid i båden.

Ole Olsen fortæller videre, hvordan han startede med langtursroning, men det blev kaproningen, der trak for alvor:
- Selvom det er et meget bundet liv, har jeg aldrig fortrudt det. Det er en rigtig sport for mandfolk, synes jeg. Der skal trænes og trænes - næsten hver eneste aften sommeren igennem, både med roning, løb og gymnastik, men det er dejligt at mærke, hvordan ens fysik bliver bedre. Man kan holde til mere, musklerne udvikles, konditionen bliver bedre og lidt efter lidt er formen der - og så kan man klare næsten hvad det skal være.
Anstrengende er jo selve det egentlige - kaproningen. De 7-8 minutter, det tager at komme igennem en bane, kan føles lange som år, hvis båden ikke rigtigt vil glide og konkurrencen er knivskarp. Så er der brug for alle kræfter og al den luft, man har - og lidt til. Hvis ikke træningen var så grundig og rationel, kunne det aldrig gå. Så ville man simpelthen klaske sammen efter de første "tyve stærke" - det vil sige de første raske tag, hvor man fra starten forsøger at snuppe et forspring.
Ole Olsen slutter med at fortælle lidt om kammeratskabet:
- Roere er gode kammerater - ellers kunne det slet ikke gå. Husk på, at vi fire i en båd er helt afhængige af hinanden. Noget helt andet er, at der godt kan være nerver på - og det sker også, at vi lige efter et løb, hvor det er gået mindre godt, hakker lidt ad hinanden - men det er overstået og glemt, inden vi er kommet hjem igen. Næste dag mødes vi atter til træningen og bliver enige om at gi' den en "skalle" til...

Roklubben og byens erhvervsliv

Helsingør Roklub har historisk haft et forbilledligt samarbejde med byens erhvervsliv og ledende erhvervsfolk. Det går helt tilbage til selve klubbens start, hvor det var værftets direktør Vilhelm Dyhr, der forærede klubben den første båd overhovedet og umiddelbart efter lod sig vælge som klubbens første formand.
Kort tid efter fulgte en anden af byens førende erhvervsledere - Wiibroes direktør Carl Heise - traditionen op ved at overtage formandsposten.
Man skal heller ikke glemme, at det var tømrermester og bådebygger Peter Sørensen Bjerg, der lagde lokaler til klubben i de første leveår.
Men især forbindelsen til de to store virksomheder - værftet og Wiibroe - kom til at strække sig over en lang årrække. Således havde Wiibroes direktørfrue og aktionær, Karina Parkov, et særdeles tæt forhold til klubben. Det gav sig udslag i, at hun hele tre gange navngav nye både - alle tre naturligvis opkaldt efter hende selv!
Det var derfor en stor selvfølge, at roklubben på et tidspunkt besluttede at gøre Karina Parkov til æresmedlem.
Også den legendariske værftsdirektør H. P. Christensen omfattede roklubben med stor interesse, og hans frue - Karen - har også optrådt som gudmor.
En anden markant skikkelse fra værftet - afdelingsingeniør Henning Bülow - kom også til at sætte sit store præg på roklubbens udvikling som en af de formænd, der har fungeret i længst tid - blandt andet under de vanskelige besættelses-år.
Man kan således roligt sige, at roklubben har haft erhvervslivets bevågenhed fra den første spæde start - og det er heldigvis en tradition, der er blevet fortsat. For uden støtte fra erhvervslivet og andre velvillige sponsorer havde det ikke været muligt at drive en klub med det høje aktivitetsniveau, der har præget klubben i hovedparten af de forgangne 125 år.
Udover de ovennævnte velvillige firmaer i klubbens 125 årige virke glæder det os i dette 125 års jubilæumsskrift endvidere at kunne takke Håndværk- og Industrifond Helsingør, Lokalforsikring, Nordea Bank, Sylvest VVS, Fotocare v/ Jens Clemmensen, Helsingør Fællesbageri og Coloplast for deres bidrag i nyere tid.

1970'erne - en ombygningsperiode

I 1972 opstår der desværre en del tumult omkring kaproernes ret til at træne på Esrum Sø og samtidig være medlem af Helsingør Roklub.
Formand Martin Frost trak en streg i sandet og ville ikke tillade denne ordning. Som konsekvens meldte 10 kaproere sig omgående ind i Fredensborg Roklub.

Klubben får ny indgang fra Sdr. Strandvej i begyndelsen af 70´erne.

I 1972 blev opholdsstuen udvidet. Martin Frost og Mogens Wamberg arbejder her med bl.a. at flytte ydervæggen. Martin og Mogens var i det hele taget et enormt arbejdsomt lederteam. Altid var de at finde i klubben med mange praktiske gøremål, snart et værksted, der skulle udbygges, snart et køkken og træningsrum.

Kanindåb i Helsingør Roklub har naturligvis ændret sig med de medlemmer, der tegner klubben.
I vore dage foregår det blidt og "ordentligt" og vi har ikke dåbstvang. Her et billede fra 70´erne, hvor Kong Neptun ankommer med hele sit følge for at "døbe" de nye roere.

Slut med rene klubhold

Inden for rosporten - såvel som i andre idrætsgrene - har konkurrencen været stærkt stigende igennem de senere årtier, og det har stillet krav om specialisering og nye, målrettede træningsmetoder.
For at kunne hævde sig i den internationale konkurrence - og for at undgå at roerne spilder deres træningstid i forkerte bådtyper, indså klubberne og Dansk Forening for Rosport i løbet af 1970'erne at det var nødvendigt at satse på blandede hold frem for rene klubhold.
Set ud fra et klubsynspunkt kan det være vemodigt, men altså nødvendigt.
For Helsingør Roklub betyder nytænkningen, at klubben får del i et nyt nordisk mesterskab i 1981 i Årungen ved Oslo, hvor Ole Bastholm fra Helsingør Roklub vinder toer med styrmand sammen med Lars Nielsen og styrmand

Ole Bastholm og Lars Nielsen vinder klubbens andet Nordiske Mesterskab i 1981.
På billedet her bliver holdet en flot nr. 2 ved Senior B Verdensmesterskabet samme år.

Ole Bastholm og Lars Nielsen i den kombinerede 4 uden styrmand, der vinder DM i 1981.

Niels Jørgensen - begge fra Bagsværd Roklub. Båden var lånt af Roskilde Roklub.
Allerede året inden havde Ole Bastholm og Jan Tuxøe fra KR vundet nordisk mesterskab for juniorer og dermed kvalificeret sig til junior-VM i Belgien, hvor det blev til en sjetteplads i finalen.
For sine mange flotte resultater i årene 1979-82 blev Ole Bastholm i 1982 belønnet med HAK's guldmedalje for den bedste idrætspræstation i byen.
I 1986 kom Jens Jørgen Tramm til Helsingør. Han kom oprindelig fra Næstved og havde netop vundet sit første DM i singlesculler. Dette mesterskab hører retteligt til Næstved Roklub, men HR havde dog andel i mesterskabet, da Henrik Winther fra Helsingør var træner.
I 1988 vandt Jens Jørgen Tramm så sit andet danske mesterskab - denne gang som fuldgyldigt medlem af Helsingør Roklub, og for denne præstation blev han behørigt fejret på klubbens generalforsamling, hvor formand Mogens Wamberg overrakte klubbens DM-nål.
Den sidste store kaproningstriumf for klubben finder sted i 1992, hvor Jens Jørgen Tramm bliver udtaget til OL i Barcelona.
En 13-årig dreng Lars Ohlander melder sig ind i klubben i 1990 og udvikler et så stort talent, at han af en meget fremsynet formand Jørgen Mortensen og kasserer Britta Koefoed sendes videre til Bagsværd Roklub i 1993. Han ror kaproning under Helsingørs faner i to år, hvorefter ambitioner og evner trækker ham til Bagsværd Roklub. Her opnår han i 1995 et juniorverdensmesterskab i firer uden styrmand.
I taknemmelighed over klubbens støtte donerer samme Lars et ro-ergometer til 125 års jubilæet - og det vil blive døbt Lars Ohlander ved den lejlighed. Det er første (og sidste?) gang, at et ro-ergometer er blevet døbt i Helsingør Roklub.

Kursen sat mod nye mål

I jubilæumsåret 2008 er Helsingør Roklub inde i en god gænge, og med helt klare mål for fremtiden, fastslår formand Søren Holm, der overtog formandsposten i klubben i 2005.
Roklubben satser nu målrettet på tilgang af nye medlemmer i aldersgruppen fra 40 år og opefter - på bekostning af de helt unge - og det er der flere gode grunde til.
Dels må det erkendes, at vandforholdene ved Helsingør Roklub alligevel ikke egner sig til træning af unge og ambitiøse talenter, fordi der er alt for mange dage i løbet af sæsonen, hvor vind og bølger gør det umuligt at elitetræne.
Dels har det vist sig, at ensidig satsning på de unge - for at opnå kommunalt tilskud - alligevel ender med at koste penge i sidste ende.
Derfor har vi besluttet at satse på "voksne" og 60+'ere, og det har givet bonus. Vi har i øjeblikket omkring 150 aktive og 45 passive medlemmer - det højeste medlemstal i klubbens historie, og det har givet os en robust økonomi, så vi kan investere i nyt materiel, ligesom vi løbende kan renovere og forny klubfaciliteterne.
Alt i alt oplever vi en meget positiv udvikling i disse år.
Aktivitetsniveauet er også højt, fortsætter Søren Holm. Vi har dagligt folk på vandet og arrangerer oplevelsesture -

Finn Jellingsø bliver i 1960 dansk mester i båden Karen sammen med Flemming Hansen, Ole Rømer, Kurt Knudsen, og Verner Larsen som styrmand. Under aftjeningen af sin værnepligt i Norge vinder han tillige det norske mesterskab. Her er han fotograferet på den årlige kanaltur i København.

Den renoverede "Karen" deltager i 20km langdistancekaproning på Götaälv 2005.

både nordpå og sydpå ved Helsingør, men også længere væk som på kanalerne i København - eller mere eksotiske udflugter til for eksempel Comosøen.
Vi har endvidere tre hold med i langdistancekaproninger, og vi har også netop fornyet og udbygget samarbejdet med klubben i Helsingborg - et samarbejde, der historisk går tilbage til klubbernes allerførste år.
Hertil kommer det sociale klubliv, der også trives på bedste vis med vinklub, der jævnligt samler omkring 25 deltagere, madklub osv.

Der er således al mulig grund til at glæde sig - og være en smule stolte - her ved jubilæet - dels over alt det, vi har stået for og opnået igennem de forløbne 125 år, dels over klubbens status i dag og ikke mindst over fremtidsudsigterne, slutter Søren Holm.

Efter at klubben investerede i egen bådtrailer, kan vi nu transportere bådene selv - her er Per Boalt på vej til Götaälv Rodden.

Helsingør Roklubs æresmedlemmer

H. V. Bülow • Æresmedlem 1963

Karina Parkov • Æresmedlem 1969

Svend Frederiksen • Æresmedlem 1970

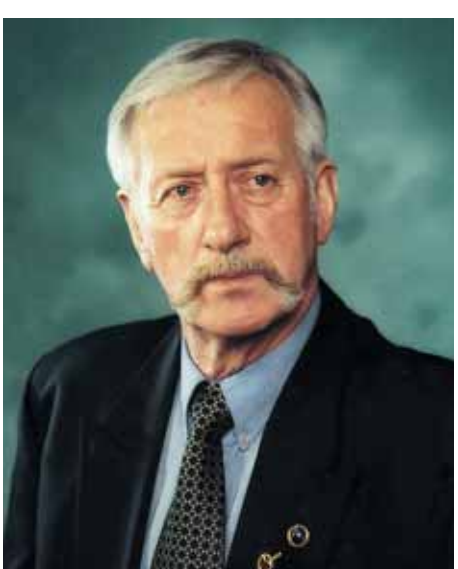
Knud Arneskov • Æresmedlem 1983

Mogens Nielsen • Æresmedlem 1983

Mogens Wamberg • Æresmedlem 1989

Per Gisler • Æresmedlem 1999

Torben Sylvest • Æresmedlem 2004

Bestyrelsen 2008

Navnene er fra venstre:
Anne-Marie Kyndesen, Jan Algreen-Ussing, Søren Holm, Torben Weck, Mogens Henriksen, Bente Hansen.
Fraværende: Jens Christy og Per Boalt Rasmussen.

